

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Belka a z členov JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a Ing. JUDr. Miroslava Gavalca, v právnej veci navrhovateľky: **M.**, bytom J., právne zastúpenej Mgr. E., advokátom v N., proti odporkyni: **Sociálna poisťovňa, ústredie, Bratislava**, Ul. 29. augusta č. 8, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 7Scud 35/2007-58 zo dňa 11.9.2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 7Scud 35/2007-58 zo dňa 11.9.2009 **m e n í** tak, že rozhodnutie odporkyne X. zo dňa 26.3.2007 v spojení so zmenovým rozhodnutím zo dňa 11.2.2008 **z r u š u j e a v e c j e j v r a c i a** na ďalšie konanie.

Navrhovateľke sa náhrada trov konania **nepriznáva**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozsudku potvrdil rozhodnutie č. X. zo dňa 26.3.2007 v spojení so zmenovým rozhodnutím zo dňa 11.2.2008, ktorými odporkyňa podľa § 70 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších

predpisov (ďalej len zákon) a čl. 39 ods. 1 nariadenia Rady (EHS) č. 1408/71 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnané osoby, samostatne zárobkovo činné osoby a členov ich rodín pohybujúcich sa v rámci spoločenstva, zamietla žiadosť navrhovateľky o invalidný dôchodok s odôvodnením, že podľa posudku posudkového lekára Sociálnej poisťovne, pobočka Bratislava, nie je invalidná, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola stanovená len na 20% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Proti rozsudku podala navrhovateľka včas odvolanie, ktorým žiadala prvostupňový rozsudok zmeniť, rozhodnutia odporkyne zrušiť a vrátiť jej vec na ďalšie konanie. Namietala, že odporkyňa lekárske posudky odborných lekárov nevzala vôbec do úvahy, hoci podľa ich záverov nie je schopná pre svoj zdravotný stav vykonávať žiadnu prácu v pracovnom pomere. Poukázala na skutočnosť, že rakúske úrady určili mieru zdravotného postihnutia na 70%. Odporkyňa i krajskému súdu vytýkala, že pri rozhodovaní nerešpektovali ani platnú slovenskú judikatúru, podľa ktorej sa posudková komisia sociálneho zabezpečenia musí vysporiadať so všetkými odbornými závermi o zdravotnom stave účastníka, hoci ich zaujali ošetrojúci lekári, ktorý invaliditu neposudzujú. Namietala, že doteraz všetky posudky posudkovej komisie robila posudková lekárka odporkyne. Zdôraznila, že jej zdravotný stav je pre rakúskych lekárov taký, že ju uznali plne invalidnou.

Odporkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky navrhla napadnutý rozsudok potvrdiť ako vecne správny s odôvodnením, že posudkoví lekári sociálneho poistenia po objektívnom posúdení výsledkov vyšetrení zdravotného stavu navrhovateľky a za jej osobnej účasti vyhotovili logické a jednoznačné posudky, z ktorých vychádzal vo svojom rozhodnutí aj krajský súd.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s OSP v spojení s § 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250l ods. 2 v spojení s § 250ja ods. 2 OSP a dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu treba zmeniť a rozhodnutie odporkyne zrušiť a vrátiť jej vec na ďalšie konanie.

Vzhľadom na to, že posúdenie dlhodobosti nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť občana vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti, vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia príslušnej pobočky resp. ústredia (§ 153 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z. z.).

Z obsahu pripojeného administratívneho spisu súd zistil, že zdravotný stav navrhovateľky bol posúdený dňa 5.12.2006 a 17.7.2007 posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Bratislava, so záverom, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím navrhovateľky sú degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových platničkách s miernym funkčným postihnutím (kap. XV/E pol. 3/b), ktoré odôvodňujú 20%-ný pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Po podaní opravného prostriedku bol zdravotný stav navrhovateľky posudzovaný dňa 16.8.2007 posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne – ústredia, so sídlom v Bratislave, ktorý na základe stanovenia zhodnej diagnózy dospel k rovnakému záveru vylučujúcemu invaliditu u navrhovateľky.

Na základe dožiadaní krajského súdu bol zdravotný stav navrhovateľky znovu posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne – ústredia, so sídlom v Bratislave, dňa 28.10.2008 a dňa 23.4.2009, v prítomnosti neurológa (s ohľadom na záver neurologického konziliárneho vyšetrenia v Mödlingu zo dňa 15.10.2008). Zo záverov týchto posudkov vyplýva, že navrhovateľkou predložené lekárske nálezy nepreukazovali zhoršenie jej zdravotného stavu a rozhodujúce zdravotné postihnutie nepodmieňuje uznanie invalidity, pretože ide o chronické, vleklé ochorenie chrbtice na podklade degeneratívnych zmien primeraných veku a miera poklesu jej schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je len 20%. Ďalšie choroby navrhovateľky zvýšenie stanovenej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť neodôvodňovali.

Navrhovateľka v odvolaní namietala predovšetkým skutočnosť, že odporkyňa nebrala do úvahy posudky odborných lekárov, podľa ktorých nie je schopná s ohľadom na svoj zdravotný stav vykonávať žiadnu prácu v pracovnom pomere a podľa ktorých jej bola určená miera zdravotného postihnutia na 70%. Odporkyňa vytýkala, že ani v doplnenom posudku nebolo nijakým spôsobom uvedené, v čom sú posudky odborných lekárov nesprávne. Z potvrdenia zo dňa

10.7.2009, vystaveného Dr. Med. L., vyplýva, že u navrhovateľky bola diagnostikovaná vysokostupňová koxartróza a nekróza bedrového kĺbu.

Krajský súd síce správne uložil odporkyňi opätovné posúdenie zdravotného stavu navrhovateľky vzhľadom na ďalšie predložené lekárske správy, na základe čoho odporkyňa vypracovala ďalšie posudky, aj za prítomnosti neurológa, avšak ani na základe takto doplneného dokazovania nebol podľa názoru odvolacieho súdu presvedčivým spôsobom a bez pochybností odstránený rozpor spočívajúci v nie zanedbateľnom rozdiely (aj pri zohľadnení nepochybne nie rovnakých kritérií a metodiky posudzovania) v posúdení zdravotného stavu navrhovateľky rakúskymi zdravotnými a posudkovými orgánmi, kde navrhovateľka bola uznaná za invalidnú so stupňom postihnutia až 70 % v porovnaní s posudkovým záverom tvoriacim podklad napadnutého rozhodnutia konštatujúcim pokles schopnosti navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť 20%, (čo je spodná hranica miery poklesu schopnosti zárobkovej činnosti rozhodujúceho zdravotného postihnutia v kap. XV odd. E pol. 3 b/ zo stanoveného rozpätia 20% - 35%), pričom takýto rozpor nebol v konaní odporkyňou uspokojivým spôsobom objasnený, čo súd prvého stupňa ponechal bez povšimnutia. Pochybnosti o úplnosti podkladov pre objektívne posúdenie zdravotného stavu navrhovateľky dôvodne vyvoláva aj jej tvrdenie o ďalších odborných vyšetreniach (EMG, USC vyšetrenie Doppler dolných končatín, interné vyšetrenie so zameraním na aterosklerózu a tráviaci syndróm, podľa zoznamu č.l. 33), ktoré by bolo potrebné vykonať pred následným posudkovým vyšetrením, o čom ju mala poučiť posudková lekárka pri vyšetrení dňa 28.10.2008. Výsledky takýchto vyšetrení by aj podľa názoru súdu presvedčivejšie odôvodňovali posudkový záver, či a z akého dôvodu ďalšie zistené ochorenia navrhovateľky neodôvodňujú navýšenie percentuálnej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 10%. Doposiaľ vyslovené závery posudkových lekárov sú preto predčasné a nie dostatočne presvedčivé nato, aby na ich podklade mohla byť žiadosť navrhovateľky o priznanie invalidného dôchodku bez ďalšieho zamietnutá.

Za daných skutkových okolností dospel odvolací súd k záveru, že existujú dôvodné pochybnosti o úplnom a objektívnom zistení skutkového stavu a preto neboli podmienky na potvrdenie napadnutých rozhodnutí súdom prvého stupňa.

Konanie a rozhodovanie o opravnom prostriedku podanom proti rozhodnutiu odporkyne v dávkových veciach sociálneho poistenia je konaním o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia podľa V. časti OSP a nie je pokračovaním administratívneho konania. Preto nie je úlohou prvostupňového súdu dopĺňať vecnú či právnu argumentáciu rozhodnutia odporkyne, ani dopĺňať dokazovanie na skutočnosti, ktorých zistenie je podmienkou zistenia skutočného stavu už v administratívnom konaní pred vydaním rozhodnutia.

Vzhľadom na uvedené nebolo dôvodné rozhodnutie krajského súdu zrušiť a vrátiť vec na nové posúdenie súdu, ale odvolací súd dospel k záveru, že je dôvodné prvostupňové súdne rozhodnutie zmeniť tak, že sa rozhodnutia odporkyne zrušujú a vec sa jej vracia na nové konanie (§ 250l ods. 2 v spojení s § 250j ods. 3 OSP).

V ďalšom konaní je odporkyňa viazaná právnym názorom odvolacieho súdu (§ 250r OSP) a jej úlohou bude presne a úplne zistiť skutočný stav veci (§ 195 ods. 1 zákona).

Vzhľadom na to, že navrhovateľka si náhradu trov konania neuplatnila (§ 151 ods. 1 OSP) resp. tieto ani v zákonnej lehote nevyčíslila, súd jej náhradu trov konania v zmysle ust. (§ 151 ods. 2 OSP) nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 18. mája 2010

JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Ľubica Kavivanovová